

Verslag “Politieke Vrouwen Netwerkevent”

Zaterdag 29 mei 2021, Ministerie van Binnenlandse Zaken & Stichting Stem op een Vrouw

Voor wie politiek actief is of wil worden, is een goed netwerk van onschatbare waarde. Een netwerk zorgt dat je meer impact kunt maken, steun kan vinden wanneer het tegenzit en dat je makkelijker doorstroomt naar de politieke functie van jouw keuze. Het online netwerkevent met als thema ‘netwerken in de lokale politiek’, gaf hier mogelijkheid toe. Er waren ongeveer 40 vrouwen aanwezig van een Tweede Kamerlid tot aan politieke aspiranten. De gespreksleider was Tessa Hagen.

Kennismaking en netwerken

De aanwezigen gaan meermaals in kleine, wisselende groepen uiteen in breakout rooms. De eerste ronde is ter kennismaking, met vragen zoals “Waarom doe je mee aan dit event, en wat hoop je eruit te halen”. Na tien minuten keren de groepen weer terug in de plenaire ruimte. Hagen haalt op hoe het was. “Veel te kort”, zegt een deelnemer prompt. De aanwezigen gaan de rest van de ochtend enthousiast in gesprek over thema’s als lokale politiek, rolmodellen, besturen, leiderschap en draagvlak creëren. Ze krijgen vragen mee als “Wat spreekt je aan in dit thema, en hoe zie je dit terug in jouw politieke carrière of ambities?”, en “Waarin wil ik ondersteund worden en hoe kunnen anderen mij daarin ondersteunen?” Deze sessies worden afgewisseld met een panel van lokale politici, en een keynote van VN Vrouwenvertegenwoordiger Angela Maas.

Panel: initiatieven voor (meer) vrouwen in de lokale politiek

Het panel bestaat uit drie raadsleden die allen in hun gemeenten een initiatief zijn gestart om meer vrouwen de politiek in te krijgen: Anita van der Noord (GroenLinks Noordenveld), Marjolein Senden (PvdA Eindhoven) en Maddy van Hemel (D66 Breda).

“Ons initiatief ‘Als jij het kan, kan ik het ook’ begon als een geintje met een grappig filmpje in het park”, zegt Maddy van Hemel. In het filmpje liet zij zien: “Hier zijn wij. Ik ben een van die vrouwen die naast jou in de supermarkt of het schoolplein staat. Wij doen dit!” Ze voegt eraan toe: “Wij vrouwen zien meer wat niet kan dan wat wel kan. De zichtbaarheid vergroten van raadsleden en wethouders in Breda was het doel. Het enthousiasmeren, dat politiek niet is voor suffe mannen, of blanke mannen, die boodschap is enorm aangekomen.”

Marjolein Senden werd verkozen in een gemeenteraad met een meerderheid mannen en vroeg zich af waar de vrouwen waren. Toen ze er eenmaal werkte, begon ze het te snappen. “Het lange raadsvergaderingen, het continue polariseren: dat past helemaal niet bij mij.” Ze herkende zichzelf in het boek “de zijkant van de macht” van Julia Wouters, “over de buikpijn die je als vrouw hebt als je politiek wilt worden of politiek actief bent.” Senden begon samen met twee andere raadsleden (van twee andere partijen) het initiatief “[Raad zoekt Vrouw](#)”. “Sommige mannen voelden zich beledigd (‘Sta ik de was te doen, is het nog niet goed!’) en niet alle vrouwen waren het ermee eens”. Volgens Senden moeten besluiten én hoe je tot besluiten komt “representatief voor de stad” zijn. “Uiteindelijk gaat het erom dat je een zo divers mogelijke raad wilt hebben”, aldus Senden.

Anita van der Noord is “met voorkeurstemmen de politiek ingerold”. Ze was al actief bij “Vrouwen Kiezen”, waar ze iedereen op bijeenkomsten verzocht “iemand vanuit de samenleving” mee te nemen. Zo bouwde ze aan het netwerk en startte ze daarna het “[Politiek Netwerk Drenthe](#)”. Dat initiatief richt zich “niet meer alleen op vrouwen, maar ook op diversiteit, en jongeren, actief burgerschap”, vertelt ze. In het netwerk bundelen ze tips van politieke experts en organiseren ze bijeenkomsten “net als deze”, lezingen en trainingen. Ook staat een congres op de agenda, voor als het

weer mag. Het netwerk verbindt zich daarnaast aan “de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de Verenigde Naties, om van de wereld een betere plek te maken”.

Politiek actief worden

Hagen vraagt aan de panelleden waarom zij in eerste instantie politiek actief werden. Van Hemel antwoordt: “Ik had wel eens een grote mond, bijvoorbeeld als klassenmoeder. Doe daar eens wat mee joh, zei iemand toen. En actief lid zijn kan ik iedereen aanraden, je wordt gevoed met kennis. Maar het is ook een spel en dat moet je leren”. “Wat maakte dat jouw partijgenoten dachten, die Maddy, die moeten we hebben?”, vraagt Hagen. “Ik ben niet gehinderd door ingewikkeld vakjargon of een ego die graag op dat pluche wilt zitten. Ik wil gewoon namens mijn partij voor verbetering zorgen. Toen ben ik, huppakee, verkozen”, vertelt Van Hemel.

Senden vertelt over haar weg naar de politiek. “Ik was 40, ik had een baan en kinderen, het ging allemaal hartstikke goed. En toch voelde het niet goed. Want ik kan het wel zo goed hebben, maar het verschil is groot. Wat kan ik dan doen om daaraan bij te dragen? Het ging snel omdat je ergens wel weet dat je iets wilt, of voor iemand wilt opkomen”.

Netwerk bouwen

Wat voor netwerk bouwen de panelleden aan? Van der Noord richtte mede de jongerenadviesraad Drenthe op. “De jongeren verzinnen thema’s die ertoe doen en dan koppelen wij daar statenleden, raadsleden, wethouders aan. Met zulke stappen kan je jongeren meer betrekken naar de toekomst toe”. Ze gaf ook iedereen op de Dag van LHBTI+ de regenboogvlag. “Niet iedereen waardeerde dat, maar uiteindelijk heeft iedereen op die dag in de raad hun vlag op hun bureau gezet. Zo maak je dingen bespreekbaar”. Van Hemel organiseert voor vrouwen “elke maand speeddaten. We hebben zelfs een keer op een fair voor woon- en tuininspiratie gestaan in een grote wijk. Het is altijd laagdrempelig en we hebben een lange adem: we blijven dit doen”.

Keynote door VN Vrouwenvertegenwoordiger Angela Maas

Angela Maas is de Verenigde Naties Vrouwenvertegenwoordiger van 2020/2021, en als hoogleraar cardiologie gespecialiseerd in het vrouwenhart. Maas zet zich in voor gendergelijkheid in de gezondheidszorg, met de nadruk op diagnostiek en behandeling voor vrouwen. In haar mini college vertelt ze ook over de maatschappelijke en politieke aspecten van haar veld.

In de jaren ‘70 was Maas “student en erg begeistert door de tweede feministische golf. Je had praatgroepen bijvoorbeeld over het lot van de huisvrouw”. Uiteindelijk koos ze een “machovak”, cardiologie. Over de opleiding en de machocultuur vertelt ze: “Toen ik begon dacht ik, jeetje, wat is dit eigenlijk erg. Het was alsof ik een jas aan had die niet goed pastte. Maar tijdens je opleiding moet je jezelf aanpassen, anders red je het niet. Na mijn opleiding, toen vrouwelijk patiënten mij kritische vragen gingen stellen (Waarom weet u niet wat ik heb?) ben ik me gaan verdiepen”. In de jaren ‘90 gingen wetenschappers erover publiceren en onderzoeken, zo ook Maas.

“Er zijn weinig vrouwen die zonder pillen 80 worden”, steekt Maas van wal. In de geneeskunde zijn veel klachten van vrouwen onbegrepen. “De diagnose van vergelijkbare ziekten duurt bij vrouwen gemiddeld vier jaar langer dan bij mannen.” Als klachten echt niet begrepen worden, krijgen zaken het label “de overgang”, volgens Maas het “afvoerputje” onder de diagnoses.

“Klachten bij vrouwen zijn niet atypisch, maar karakteristiek”, zegt Maas. Ze vertelt over een vrouw die al jaren pijn op de borst had. Niemand begreep haar klachten, dus werd ze maar naar de psychiater gestuurd. Het zal wel psychisch zijn, was de gedachte. Na jaren werd de fysieke oorzaak gevonden - ze had ernstige spasmen in de aderen rondom haar hart. Maas: “Het gaat hier niet over religie, maar

over voortschrijdend inzicht. Dit wist ik ook niet toen ik in de jaren '80 begon. Maar als je je vak niet bijhoudt kan je beter wat anders gaan doen”.

Over dat voortschrijdend inzicht noemt Maas de “geweldige initiatiefnota” van Lilianne Ploumen genaamd “Ongelijke behandeling is betere zorg”, in september 2020 gepubliceerd. “Komende september is daar hopelijk weer meer aandacht voor als COVID op de achtergrond raakt, óók in de lokale politiek”, zegt Maas. Ze voegt toe dat politiek leiderschap verschilt van “normaal” leiderschap. Hoe dat komt? “Je bent maar vier jaar bezig, dus je moet veel *nu* doen. Dat gaat soms moeilijk want je wilt ook op langere termijn dingen doen op bijvoorbeeld klimaat. Daarom moet je verbinding zoeken en dingen blijvend op de agenda proberen te zetten.”

“In de Nederlandse macho wereld moet een bom ontploffen wil er iets veranderen”, zegt Maas. Maar ze blijft doorwerken. Voortkomend uit de frustraties van vrouwelijke patiënten, en samen met een internationaal netwerk, brengt ze ongelijkheid in de gezondheidszorg voor vrouwen aan het voetlicht om verandering mogelijk te maken.

Links

‘[The Lancet women and cardiovascular disease: reducing the global burden by 2030](#)’ artikel door o.a. professor Angela Maas.

Politieke Vrouwen is het netwerk voor vrouwen in de politiek. Dit netwerk is een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, i.s.m. stichting Stem op een Vrouw. Wil je op de hoogte blijven van de activiteiten van Politieke Vrouwen? [Schrijf je in voor de nieuwsbrief](#).